WYCHOWANIE FIZYCZNE

ROK XII 1931

MIESIĘCZNIK

POŚWIĘCONY HIGJENIE WYCHOWAWCZEJ I ĆWICZENIOM CIELESNYM W DOMU SZKOLE ARMJI I STOWARZYSZENIACH

ZESZYT 1

TREŚĆ NUMERU:

Dr. S. Frycz. Co twierdził Rousseau w sprawach wychowania fizycznego? — Dr. P. Klamrzyński. Rozwój fizyczny poborowych powiatu Błońskiego. — **Wychowanie fizyczne zagranicą.** — Dr. Eug. Piasecki. Wychowanie fizyczne w Rumunji. — **Z organizacji i metodyki wychowawczej.** Aniela Pigoniówna. Zasadniczy zarys opowieści ruchowej dla dzieci od 8—10 lat. — Władysław Czarniecki. Osnowa lekcyjna dla dzieci od 6—8 lat. — Oskar Żawrocki. Ćwiczenia na lodzie. — **Oceny książek.** (Czekanowski, Witwicki, Rousseau, Mückenbrunn-Hallsberg, Guérin-Desjardins, Svensk Gymnastik) — **Z towarzystw, instytucyj i zjazdów.** Z posiedzeń lek. szkol. w Min. W. R. i O. P. — Kongres Przeciwalkoholowy w Wilnie. Walne zebranie Koła Wychowawców Fiz. — **Na mównicy.** O ujednostajnieniu metody ćwiczeń cielesnych. O powołaniu wychowawcy fizycznego. — **Zmarli:** Ś. p. prof. dr. Jan Piltz, Ś. p. dr. Wiktoryn Kosmowski. — **Kronika.** — **Résumés.**

KOMITET REDAKCYJNY

OD REDAKCJI I ADMINISTRACJI:

Ofiary i subwencje na fundusz wydawniczy, jakoteż składki założycielskie (100 zł.) prosimy wpłacać na konto P. K. O. Nr 200822 **Sekretarjat Redakcji i Administracji** Poznań 3, Park Wilsona, Studjum Wychowania Fizycznego, telefon 66-21. — **Skład główny:** Księgarnia św. Wojciecha-Poznań, plac Wolności; — Książnica-Atlas. Warszawa, Nowy Świat 59.

Warunki przedpłaty: rocznie 14 zł, półrocznie 7 zł, pojedynczy zeszyt 1,40 zł; dla członków Sekcji Wych. Fiz. T. N. S. W., studentów i kursistów w. f. 40% opustu (tylko przy zbiorowej prenumeracie — najmniej 10 egz.). P. K. O. 200 822.

Pokwitowania odbioru prenumeraty wysyła administracja wyłącznie za poprzedniem nadesłaniem 0,25 zł w znaczkach pocztowych. — **Prenumerata zagraniczna** 50% wyżej. Komplet R. I—XI (bez kilku wyczerpanych num.) 90 zł. — **Zmianę adresu** prosimy podawać przed 15 każdego miesiąca z dołączeniem 0.20 zł w znaczkach pocztowych.

Składka założycielska 100 zł. — **Ogłoszenia:** (cena znacznie zniżona) **Jednorazowo:** Okładka — zł 100.— 1/1 str., 60.— 1/2 str., 35.— 1/4 str., 20.— 1/8 str. Potekście — 75—, 45—, 30— i 16— zł. — **Rocznie:** Przy zamówieniach ogłoszeń na cały rok 25% taniej. — **Niniejszy zeszyt** zawiera 3 ark. (48 str.) — **Następny zeszyt** wyjdzie **1 lutego 1931;** artykuły i notatki prosimy przysłać najpóźniej do 15 stycznia.

Spis rzeczy XI rocznika dołączamy do niniejszego numeru.

„WYCHOWANIE FIZYCZNE" (EDUCATIO PHYSIQUE)

revue mensuelle consacrée à l'hygiène scolaire et à l'éducation physique, bulletin de l'Institut Supérieur d'Education Physique à l'Université de Poznań et de plusieurs Associations, rédacteur en chef: Insp. W. Sikorski, Poznań (Pologne), ul. Chełmońskiego 8, part.

Année XII (1931), n-o 1 (Janvier) Résumé français voir page 48.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

ROK XII 1931

MIESIĘCZNIK

POŚWIĘCONY HIGJENIE WYCHOWAWCZEJ I ĆWICZENIOM CIELESNYM W DOMU SZKOLE ARMJI I STOWARZYSZENIACH

EDUCATION PHYSIQUE

ROCZNIK XII 1931

WYCHOWANIE FIZYCZNE

MIESIĘCZNIK POŚWIĘCONY HIGJENIE SZKOLNEJ I WYCHOWAWCZEJ, ORAZ KSZTAŁCENIU CIELESNEMU W DOMU, SZKOLE, ARMJI I STOWARZYSZENIACH, ORGAN SEKCJI W. F. i H. SZK. PRZY T. N. S. W., STUDJUM WYCHOWANIA FIZYCZNEGO UNIW POZN., JEDEN Z ORGANÓW POLSK. ZW. SOKOLEGO, ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO, ZJEDN MŁODZ. POL., POLECONY PRZEZ MIN. W. R. i O. P. i PAŃSTW. URZĄD WYCH. FIZ. i PRZYSP. WOJSK., KURATORJA OKR. SZKOLNYCH, ZASZCZYCONY NAGRODĄ Z FUNDACJI G. PIRAMOWICZA

REDAKTOR NACZ.: WIZ. W. SIKORSKI, POZNAŃ, UL. CHEŁMOŃSKIEGO 8, PTR.

OD REDAKCJI I ADMINISTRACJI:

Następny numer „Wychowania Fizycznego" wyjdzie w Warszawie (zobacz artykuł wstępny n-ru bieżącego). Nowy adres Redakcji i Administracji pojawi się niebawem w prasie codziennej i specjalnej. Dziękujemy serdecznie osobom i instytucjom, które nam pomogły w wydaniu tego n-ru i likwidacji placówki poznańskiej, w szczególności zaś Jego Eminencji X. Prymasowi Hlondowi, Państw. Urzędowi W F. i P. W., Magistratowi stoł. m. Poznania, oraz Związkowi Zach.-Pol. Przemysłu Cukrowniczego. Spodziewamy się też zasiłku od Starostwa Krajowego w Poznaniu.

Adres do chwili przeniesienia: Poznań III, park Wilsona, Studjum W. F. U. P.

„WYCHOWANIE FIZYCZNE" (EDUCATION PHYSIQUE)

revue mensuelle consacrée à l'hygiène scolaire et à l'éducation physique, bulletin de l'Institut Supérieur d'Education Physique à l'Université de Poznań et de plusieurs Associations, rédacteur en chef: Insp W. Sikorski, Poznań (Pologne), ul. Chełmońskiego 8, part.

Année XII (1931). Résumés français voir page 48, 96, 146, 189, 277, 330, 401.

SPIS RZECZY

rocznika XII (1931) czasopisma „Wychowanie Fizyczne".

I. Artykuły oryginalne.

Dr. S. Frycz. Co twierdził Rousseau w sprawach wychowania fizycznego 1
Dr, P. Klamrzyński. Rozwój fizyczny poborowych powiatu Błońskiego 6
Doc. Dr. Karol Stojanowski. Skład rasowy studentek i studentów Studjum W. F. Uniw. Pozn. 49
Dr. Eleonora Reicherówna. O oddychaniu i działaniu ćwiczeń cielesnych na oddychanie 97, 147, 191
Dr. Klemens Sokal. Walka z alkoholizmem a szkoła 108, 139, 202
Kpt. Tadeusz Baczyński. Studja antropometryczne nad żołnierzami z Wielkopolski 235, 279
Dr. K. Mikulski. Lekarz szkolny a psycholog szkolny (praca psychologiczno-wychowawcza lekarza szkolnego) . . . 248, 292

II. Wychowanie fizyczne zagranicą.

Prof. Dr. Eugenjusz Piasecki. Wychowanie fizyczne w Rumunji 12
Walerjan Sikorski. Wychowanie fizyczne w połudn. Szwecji 36
Prof. Dr. Franjo Bučar. Wychowanie fizyczne w Jugosławji 340

III. Z organizacji i metodyki wychowawczej.

Aniela Pigoniówna. Zasadniczy zarys opowieści ruchowej dla dzieci od 8—10 lat 18
Władysław Czarniecki. Osnowa lekcyjna dla dzieci od 6 do 8 lat 21
Oskar Żawrocki. Ćwiczenia na łodzie 23, 123
Elli Björkstén. Forma i treść w nauczaniu gimnastyki (tłum. Jan Lechowski) (dokończenie) 66
H. Chr. Herlak. O nauce ćwiczeń zręczności (tłum. Felicja Baumgarten) 70, 116
Dr. L. Czarnik. Bieg harcerski 80
Walerjan Sikorski. Państwowa Odznaka Sportowa . . . 113
Walerjan Sikorski. P. O. S. a zawody międzyszkolne . . . 163
Aniela Pigoniówna. Zasób materjału ćwiczebnego w formie zabawy dla młodzieży od 10—14 lat 166
Oskar Żawrocki. Wstępne czynności przy organizowaniu wycieczek i obozów 170

Walerjan Sikorski. Młodzież szkolna a kluby sportowe . . 211
Zofja Wandelt-Kwaśnicowa. Śpiew i muzyka na usługach lekcji gimnastyki 214, 297
Oskar Żawrocki. Z metodyki wodnych wycieczek 217
Marjan Krawczyk. Znaczenie sportu dla wychowania fizycznego w szkole 254
Mieczysław Balcer. Taktyka gier 306
Łucjan Lange. Kilka uwag o kajaku 309
Dr. W. Dega i St. Ansionówna. Kurs gimnastyki wyrównawczej dla dzieci Szkoły Powszechnej w Poznaniu 344
Mg. Wł. Czarniecki. Metodyczne uwagi nad programem rocznym wychowania fizycznego w Seminarjum Nauczycielskiem w Poznaniu 356
Ludwik Leszko. Problem sezonu narciarskiego 360

IV. Oceny książek.

Prof. J. Czekanowski. Zarys antropologji Polski (Doc. Dr. J. Mydlarski) 28
Wł. Witwicki. Psychologja do użytku słuchaczów wyższych zakładów naukowych (Prof. Dr. St. Błachowski) 28
J. J. Rousseau. Emil czyli o wychowaniu (Dr. S. Frycz) . . 29
H. Mückenbrunn et Fredrik Hallsberg. Le Ski (Dr. T. Smoluchowski) 29
J. Guerin-Desjardins. Scoutisme et Education Physique. (B. Domańska) 29
Svensk Gymnastik 1904—1929 (B. Domańska) 30
Prof. Dr. Eugenjusz Piasecki. Zarys teorji wychowania fizycznego (Prof. Dr. Stanisław Ciechanowski) 81
Fritz Giese. Körperseele (Z. Nożyńska) 85
Z. Nożyńska. Deklamacja chóralna „Ody do młodości" (W. S.) 86
Polska w krajobrazie i zabytkach X, XI, XII. (Dr. T. Smoluchowski) 86
Józef Flisak. Ruch boiskowy amerykański 86
T. Dręgiewicz. Lekka atletyka (M. B.) 87
Dr. Jan Bogdanowicz. Zarys rozwoju fizycznego dziecka (Prof. Dr. K. Jonscher) 127
Prof. Dr. M. Michałowicz, Cechy zdrowego i chorego niemowlęcia (Prof. Dr. K. Jonscher) 127
Dr. M. Sokołowska-Rudolfowa i Dr. St. Siedlecki. Sprawozdanie statystyczne z działalności poradni przeciwgruźliczych (Doc. Dr. Fr. Łabendziński) 128
K. A. Knudsen. Laerebog i Gymnastik (Walerjan Sikorski)) 128
Gen. Marjusz Zaruski. Przewodnik po terenach narciarskich Zakopanego i Tatr Polskich (Władysław Czarniecki) 128
Czesław Mierzejewski. Zaprawa lekkoatletyczna (Mieczysław Balcer) 129
Tadeusz Fonferko. Jak budować kajak (Ł. Lange) . . . 129

Doc. Dr. Helena Sparrow. Zarys Bakterjologji chorób zakaźnych (Prof. Dr. L. Padlewski) 175
Dr. Frant. Smotlacha. Biologické základy záliby člověka ve šplhu a visu (P.) . . . . , 177
Prof. Włodzimierz Dzwonkowski. Polska w krajobrazie i zabytkach (Dr. T. Smoluchowski) 222
Mjr. Chodowiecki. Przystępny podręcznik jeździecki (Gen. St. Sochaczewski) 222
Inż. Władysław Nekrasz. Harcerze w bojach w latach 1914—1921 (Wł. Czarniecki) 222
Jan Słomka. Pamiętniki włościanina (Z. Nożyńska) 314
A. Zaleski. Krótki podręcznik pływania (Mieczysław Balcer) 315
Franciszek Szymczak. Kolarstwo (K. Hemerling) . . . 316
B. Nawroczyński. Uczeń i klasa. Wyd. 2. (Dr. Stefan Frycz) 366
Jan Locke. Myśli o wychowaniu (Dr. Stefan Frycz) 367
Dr. St. Kopczyński. Szkoły-uzdrowiska (Dr. Janusz Zeyland) 368
F. A. Schmidt. Unser Körper (P.) 368
Dr. E. Reicherówna. O działaniu ćwiczeń cielesnych na ustrój ludzi zdrowych i chorych (P.) 369
J. Lindhard. Der Skelettmuskel und seine Funktion (P.) . . 369
Dr. A. A. Tiwanow. 330 Uprażnienij na apparatach szwedskawo tipa (W. S.) 370
Poradnik w sprawach nauczania i wychowania etc. Sale gimnastyczne i boiska szkolne (Mgr. Wł. Czarniecki) 370
Mierzejewski. Baran. Humen. Zasady nauczania lekkiej atletyki (S. Ługowski) . . . . , 371
Ministerstwo W. R. i O. P. Informator V. Szkolne Schroniska Noclegowe (Dr. T. Smoluchowski) 370
Władysław Midowicz. Babia Góra (Dr. T. Smoluchowski) 371
T. Fonferko. Jak budować kajaki jedno i dwuosob. (Ł. Lange). 371
W. Bublewski. Kajakami na szlaku wodnym (Ł. Lange) . . . 371
Zdzisław Chrząstowski. Przysposobienie wojskowe (Gen. S. Sochaczewski) . . . . , , 372

V. Streszczenia.

Feliks Przyjemski. O polski system wychowawczy (Dr. Stefan Frycz) 37
St. Sterling-Okuniewski. O potrzebie określenia ciśnienia rozkurczowego u sportowców 88
Dr. L. Aubry. Postawa i ruchy stopy podczas chodu (Dr. Dega) 88
Wacław Skarbimir Laskowski. Obciążenie fizyczne dziatwy szkół powszechnych (Wanda Stojanowska) 89
A. Dryjski. Psychoanaliza i wychow. płciowe (W. Stojanowska) 89
Dr. St. Karasiński. Higjena pracy umysłowej szkolnej (W. Stojanowska) . . . . , 177
Stefan Baley. Uwagi w sprawie programu działalności psychologów szkolnych (W. Stojanowska) 178
K. W. Majewski. Taniec starożytnych Greków (Z. Nożyńska) . 178

Dr. Władysław Hibl. Upośledzenie nauczania anatomji i fizjologji ciała ludzkiego oraz higjeny w szkołach średnich i powszechnych w Polsce (Dr. W. Dega) 223
Dr. O. Stracker. Piękna stopa, jej pielęgnowanie i prawidłowe obuwie (Dr. W. Dega) 224
Dr. Albert Govaerts. Charakterystyka morfologiczna i patologiczna ludności belgijskiej (Doc. Dr. K. Stojanowski) . . 224
Prof. Ludwik Jaxa-Bykowski. O ustrój naszego szkolnictwa (Wanda Stojanowska) 225
St. Bogdanowicz. Prace pozaszkolne młodzieży (W. Stojanowska) 225
N. Ozjerecki. Skala metryczna do badań zdolności ruchowych dzieci i młodzieży (W. Stojanowska) 258
Franciszek Śniehota. Typy psycholog. (W. Stojanowska) 258
Opieka wychowawcza nad dziećmi niewidomemi w Polsce (W. Stojanowska) 259
Agnes Bluhm. Czy złe skutki alkoholizmu są dziedziczne (Dr. E. Piasecka - Zeylandowa) 260
A. de Marneffe. Wychowanie fizyczne a anatomja porównawcza (Dr. W. Dega) 260
Wł. Missiuro i G. Szulc. Studjum przemiany oddechowej podczas intensywnej pracy (Autoreferat) 261
Dr. M. Grobelski. Kilka uwag o rozwoju i stanie opieki nad dzieckiem ułomnem zagranicą i u nas (Autoreferat) 317
E. Gabriel. Sport i wstrzemięźliwość (Dr. E. Piasecka-Zeylendowa) 317
Dr. A. Lidzki. Odżywianie dzieci w Letnich Kolonjach Wypoczynkowych (Dr. M. Deżyna, As. Un. Pozn.) 372
Dr. Witold Benni. Przyrost wagi i wzrostu u uczniów szkół średnich w Bielsku w latach 1929—1931 373
Dr. Karol Potrzobowski. Uwagi w sprawie odmrożenia (Dr. W. Dega) 373
Nowe badania z zakresu chemizmu pracy mięśnia (Emanuel Szczygieł, zast. as. Uniw. Pozn.) 374
Doc. Dr. G. Szulc. Badania narządu oddechowego i siły rąk u uczestników międzynarodowych zawodów narciarskich w Zakopanem 1929 roku (Autoreferat) 375
Dr. K. Hora. Zmiany cielesne spowodowane długoletnią grą w piłkę nożną (Dr. W. Dega) 376
Mjr. Marjan Czeżowski. Kultura fizyczna w Polsce w świetle cyfr (S. Ługowski) 376

VI. Z Towarzystw, Instytucyj i Zjazdów.

Z posiedzeń lekarzy szkolnych w Ministerstwie W. R. i O. P. 30. 90. 133, 179. 226, 267. 381
Międzynarodowa Konferencja Ekspertów W. F. w Kopenhadze . . 130
Ze Związku Harcerstwa Polskiego 133, 384
Z Towarzystwa Lekarskiego w Warszawie 133
Sprawozdanie z działalności Studjum Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego za rok szkolny 1929/30 264

Studjum Wychowania Fizycznego przy Uniwers. Pozn. 36, 183, 318, 378
Ze Sekcji Higjeny Szkolnej i Wychowania Fizycznego przy T. N. S. W. 184, 228. 229, 263
Ze Sekcji Higjeny Szkolnej i Wychowania Fizycznego przy Krakowskiem Kole T. N. S. W. 382
Ze Sekcji Wychowania Fizycznego Pozn. Okr. T. N. S. W. . . 230, 382
Obozy letnie p. w. w 1931 roku 231
Konferencja nauczycieli ćwiczeń cielesnych w okr. szkoln. warsz. 185
Okręg. Konferencja dla nauczycieli ćwiczeń cielesnych w Poznaniu 230
Konferencja metodyczna nauczycieli ćwiczeń cielesnych Okręgu Szkolnego Poznańskiego 269
Święto W. F. i P. W. w Spale 321
Współpraca polskich Uczelni W. F. 380
Kurs Wakacyjny wychowania fizycznego w Wolsztynie 1931 r. . . 384
Działalność Związku Polskich Towarzystw Turystycznych . . . 385
Z X Polsk. Kongr. Przeciwalkoholowego w Krakowie (11.—13. X. 1931) 386

VII. Na mównicy.

O ujednostajnienie metody ćwiczeń cielesnych (M. Krawczyk) . . 36
O powołaniu wychowawcy fizycznego (J. Flisak) 39
O postawie zasadniczej (D. Rosenberg) 42
Wychowanie fizyczne jako wartość i ideał (Dr. Stendig) 136
Przygotowanie lekcji gimnastyki (M. Krawczyk) 138
W sprawie postawy zasadniczej (Feliks Fidziński) . . . 141, 270
Złe i dobre strony współzawodnictwa w wychowaniu fizycznem (M. Szymańska) 323
Zrzeszenia wychowawców fizycznych (P.) 387

VIII. Zmarli.

Prof. Dr. Jan Piltz (Dr. St. Kopczyński) 43
Dr. Wiktoryn Kosmowski (K.) 44
Dr. Kazimierz Czarnik 94
Dr. Wł. Światopełk - Zawadzki 143
Dr. Władysław Hojnacki 272
Dr. Eugenja Lewicka 328
Minister Dr. Sławomir Czerwiński 390
Prof. August Forel 391

IX. Kronika 44, 94, 143, 186, 232, 273, 328, 391

XI. Résumés des **principiaux articles et communiqués**

48, 96, 146, 189, 277, 330, 401